

De Boeienlijn

Interview met Ruud Porsius, winnaar Paul Niemanprijs 2021

De interviews met ereleden, leden van verdienste en 'Paul Niemanprijs'-winnaars in het lustrumboek '135 jaar Zeilvereniging Het Y' smaakten naar meer. In deze serie over de 'bakens' voor onze vereniging – De boeienlijn – spreek ik nu met Ruud Porsius, die in zijn jeugd al actief was als vervanger wanneer zijn vader Jan, de havenmeester, ziek was. Later ook altijd bereid de handen uit de mouwen te steken, onlangs nog in Durgerdam met twee fraaie banken aan weerszijden van de pont, de picknicktafel op het zonnedek en een nieuwe houten trap voor het havenmeesterkantoor. Als we kijken naar zijn 'lichtkarakter als boei' kunnen we hem als geboren en getogen Durgerdammer het beste omschrijven als 'ISO-5 seconden', net als de vuurtoren van Durgerdam, sinds jaar en dag een trouwe metgezel van de vereniging.

De vuurtoren van Durgerdam
Prent Stadsarchief, ca. 1740, P. I. Portier

Hoe ben je eigenlijk met zeilen begonnen?

Ik zeilde al jong mee als bemanning op Lemsteraken. Mijn oom, Ype de Jong, bouwde die en ze hadden altijd wel bemanning nodig voor wedstrijden als de Y-toren, de Trintel, de Flevo, de 24-uurs. Uiteindelijk kon je dan na zo'n 10 wedstrijden de verbondsbezem winnen. Na een paar jaar had ik het wel gezien trouwens, het was mij eigenlijk te fanatiek: de nieuwe Lemsteraken werden toen zo'n beetje in de sleeptank ontworpen terwijl mijn oom Ype nog snelle schepen bouwde op het oog... Later ging ik langduriger meevaren, zoals naar de Zeeland-week met mijn oom, in de vakantie naar reünies met rond- en platbodemschepen. Ik werd meer een toerzeiler.

Wat zijn je jongste herinneringen aan de haven?

Vanaf het moment dat ik kon lopen, liep ik ook op de steiger mee met mijn vader, dan kreeg ik vaak snoepjes. Jan, mijn vader, en Greet, mijn moeder,

waren al vanaf 1953 havenmeesters hier. Dat was nog voordat de Schellingwouderbrug gebouwd werd in 1957. Na de bouw van de brug kwamen veel mensen die binnen Amsterdam lagen (o.a. van Het Nieuwe Diep) hierheen. Toen werd ook 'de overkant' ingericht en kwam de pont er, en later de buitensteiger. Ik herinner me nog dat er vroeger elke 2 à 3 jaar werd uitgebaggerd, dat regelde de opzichter van de gemeente, dat was toen nog geen punt. Dan kwam er een stoombaggermolen, die heeft in 1963 nog maanden ingevroren gelegen hier, hoeft je nu ook niet meer bang voor te zijn...

Hoe zag het Y eruit, toen je lid werd?

Ik voelde me wel tussen twee vuren zitten... In het begin, dat dateert nog uit de jaren 50, was er in het dorp een aversie tegen Het Y: 'indringers die de bidders verjoegen'. Sommige bewoners waren wel erg fanatiek en wilden 'die kapitalisten' weg hebben. Opgeschoten jongens maakten daar dankbaar gebruik van en dat leidde tot knokpartijen. Paul Nieman heeft ze wel eens met een end hout verjaagd. En als kinderen wilden zwemmen, moest mijn vader ze weggagen - dat waren wel mijn vriendjes... Dat is later veranderd en dan lagen er ook veel bewoners in de haven.

Ik herinner me ook, dat er wel eens ongelukken gebeurden. Bijvoorbeeld rond 1970: een lid dat met anderen de vlaggenmast naar de maskoker aan het tillen was kreeg toen plotseling een hartaanval. De man overleefde het niet. Hij was bedrijfsleider bij de ADM, kwam van Aeolus. Dat was een tragedie. Iets anders overkwam een beroemde violist, die op een mooie zomerse dag hier in de haven wilde aanmeren en overboord viel. Een grote plons en toen is hij door een paar man aan zijn armen uit het water getrokken. Dat was nog een hele hijs, maar hij kwam weer op het droge. Toen waren zijn armen en

schouders ontwricht en heeft hij nooit meer de eerste viool kunnen spelen... Dat heeft zijn leven wel veranderd, hij is toen les gaan geven, wat een groot succes bleek en rust bracht in zijn leven. Hij is 94 geworden.

Is de vereniging intussen veranderd?

We hadden een open boot, een BM, die lag in de jollenhaven van de visserij. Later, in 1974, werd ik lid van het Y, daar lag mijn Centaur. De vereniging was veel kleiner, iedereen kende elkaar zo'n beetje. Veel leden gingen elk weekend naar de boot. Ze kwamen vrijdagavond en gingen zondagavond weer naar huis. Bij minder mooi weer bleven ze voor de wal en werden er kleine reparaties verricht, gingen ze een boek lezen in de club-ark, een wandeling maken of kijken naar een voetbalwedstrijd bij DRC. De beleving was totaal anders dan wat je nu ziet. Met de buitensteiger en de E-steiger kwamen er meer leden bij. Ik werd vooral lid om op de steiger te mogen blijven, voormalig voorzitter Tjebbe Westendorp was daar streng op! Ik vond dat ik dan maar gewoon lid moest worden. Mijn vader had astmatische bronchitis, dat is niet meer overgegaan, ik verving hem regelmatig. Na 1975 liep ik voor hem langs de passanten. Als wij met vakantie waren deed Ernst van Veenendaal het: die was streng hoor! Als mensen te dunne landvasten hadden, rustte hij niet totdat die vervangen waren.

Het was altijd druk, en ik moest het combineren met werken. Er was ook altijd veel te doen met storm, want de landvasten waren nog van kokos of manilla en die braken vaak dan. Dan moesten wij eropuit om die te vervangen. Ik heb veel besturen meegemaakt toen al. Mijn grootvader Eldert en mijn vader werden nog aangenomen door voorzitter Herkenhoff, die was er ook bij toen mijn grootvader doodging. Toen kwam Jan van Alem, Paul Nieman, Tjebbe Westendorp, Bouk Wiebenga, Serné - al die besturen kwamen hier wel eens een praatje maken thuis.

Wat voor schepen voer je zelf in?

Ik kocht later een Marieholm IF, uit Rotterdam. Hij paste in dezelfde box als de Centaur! Om precies te zijn, de laatste box van Het Y, langs de B-steiger, voor de WSV. Een beetje spartaans, maar een prachtig schip. Eigenlijk net een kleine theeklipper... Vroeger ging ik er wel 14 dagen mee op vakantie, nu vaar ik meer dagtochten. Ik heb ook nog een

De Marieholm IF van Ruud Porsius

motorboot, die hadden we al met mijn ouders. Oom Ype had die gebouwd om op te wonen, 14,5 meter lang, daar voeren we het hele land mee door. Met de Marieholm vaar ik op het Markermeer en IJsselmeer – dat vind ik al mooi genoeg, ik hoef niet zo nodig het wad op. In een dagtocht kom ik mooi tot de Markertoren. Mijn oude vriend Menno Nieboer was kwartiermaker in de haven van Marken voor het Y, die ligt nu in de historische hoek in de haven van Urk. Hij woont in Monnickendam. Nog steeds komt hij op de fiets naar Durgerdam.

En het motorschip, gebouwd door oom Ype

En hoe kijk je tegen Het Y van nu aan?

Veranderingen in de vereniging gaan geleidelijk, en zo zie ik het ook veranderen... Vroeger kende ik elk bootje, je had met iedereen te maken. De oudere leden ken ik nog wel. Nu heb je leden die niemand meer kennen, soms wordt het moeilijk om erbij te horen. En naar vergaderingen komen helemaal weinig mensen meer...

Ik vind het leuk om nog steeds een bijdrage te leveren. Toen we onder leiding van Henk Keuch een jaar of 8 geleden de drijvende steigers bouwden, kwam er veel hout uit. Groenhout, dat scheurt niet. Daar heb ik toen de banken aan beide kanten van